

3. 8. 2012

ID: 84652

Doručování družstvu

Oznamuje-li člen družstva námitku tak, že ji v písemné podobě zašle družstvu prostřednictvím držitele poštovní licence, dostane se tato do sféry dispozice družstva dnem, kdy je adresátu držitelem poštovní licence předána, nebo - je-li adresátu držitelem poštovní licence oznámeno, že zásilka obsahující námitku je pro něj u držitele uložena - dnem, kdy si adresát může zásilku poprvé vyzvednout. „Možnost vyzvednout“ si zásilku je přitom třeba posuzovat objektivně.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 29 Cdo 272/2011, ze dne 22.5.2012)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci navrhovatelů a/ Ing. L. C., , a b/ H. K., obou zastoupených JUDr. Z. K., advokátkou, se sídlem v B., za účasti BD D., se sídlem v B., zastoupeného JUDr. M.K., advokátkou, se sídlem v B., o neplatnost usnesení členské schůze družstva, vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 9 Cm 136/2003, o dovolání Ing. L.C. proti usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 13. července 2010, č. j. 8 Cmo 186/2009-320, ve znění usnesení ze dne 8. prosince 2010, č. j. 8 Cmo 186/2009-388, tak, že dovolání se v části, jíž byl napaden třetí výrok usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 13. července 2010, č. j. 8 Cmo 186/2009-320, ve znění usnesení ze dne 8. prosince 2010, č. j. 8 Cmo 186/2009-388, odmítá. Ve zbývajícím rozsahu se dovolání zamítá.

Z odůvodnění:

Usnesením ze dne 16. ledna 2009, č. j. 9 Cm 136/2003-191, Krajský soud v Brně vyslovil na návrh navrhovatele a/ neplatnost usnesení členské schůze Bytového družstva Drobného 56, Brno (dále jen „družstvo“) konané dne 17. srpna 2003 (dále jen „členská schůze“) přijatých k bodům 3 a 5 programu této schůze (výrok I.), zamítl návrh navrhovatele a/ na vyslovení neplatnosti usnesení přijatého k bodu 7 programu členské schůze (výrok II.), zamítl návrh navrhovatele b/ na vyslovení neplatnosti usnesení přijatých k bodům 3, 5 a 7 programu členské schůze (výrok III.) a rozhodl o nákladech řízení před soudem prvního stupně (výroky IV. až VII.).

Vrchní soud v Olomouci v záhlaví označeným usnesením zastavil pro zpětvzetí odvolání odvolací řízení o odvolání navrhovatele a/ směřujícího proti výroku VI. a o odvolání navrhovatele b/ směřujícího proti výroku VII. usnesení soudu prvního stupně (výrok první), změnil výrok I. usnesení soudu prvního stupně tak, že návrh navrhovatele a/ na vyslovení neplatnosti usnesení členské schůze přijatých k bodům 3 a 5 programu členské schůze se zamítá (výrok druhý), potvrdil výrok III. usnesení soudu prvního stupně (výrok třetí), rozhodl o nákladech řízení před soudem prvního stupně (výrok čtvrtý) a o nákladech odvolacího řízení (výrok pátý a šestý).

Soudy vyšly z toho, že:

1/ Dne 17. srpna 2003 se konala členská schůze družstva, jíž se osobně zúčastnili též oba navrhovatelé. Proti usnesením přijatým členskou schůzí navrhovatelé v průběhu jejího konání nevznesli žádné námitky.

2/ Dopisem ze dne 12. září 2003 adresovaným předsedkyni družstva R. K. Ing. L. C. vznesl námitky proti usnesením přijatým členskou schůzí družstva. Dopis předal k poštovní přepravě dne 15. září 2003.

3/ Dopisem ze dne 15. září 2003 adresovaným předsedkyni družstva R. K. vznesl námitky proti usnesením přijatým členskou schůzí družstva též H. K.. Dopis předal k poštovní přepravě dne 16.

září 2003.

4/ R.K. vyzvedla obě uložené zásilky obsahující námítky navrhovatelů proti usnesením členské schůze družstva dne 29. září 2003.

Soud prvního stupně uzavřel, že navrhovatel b/ neprokázal, že námítky proti usnesením přijatým členskou schůzí družstvu oznámil. O skutečnosti, že námítky družstvu oznámil navrhovatel a/, však není mezi účastníky sporu, a proto soud jeho návrh věcně projednal.

Odvolací soud naproti tomu uzavřel, že navrhovatelé neprokázali, že námítky proti napadeným usnesením členské schůze uplatnili včas. Oba navrhovatelé se členské schůze zúčastnili, avšak o zaprotokolování námitek žádný z nich nepožádal, nýbrž tyto odeslali předsedkyni družstva dne 15. září 2003, resp. 16. září 2003, tedy na samé hranici možného očekávání, že budou doručeny v zákonné jednoměsíční lhůtě.

Převzala-li R. K. (předsedkyně družstva) dané námítky až 29. září 2003, byly dle názoru odvolacího soudu družstvu, resp. jeho představenstvu, oznámeny po uplynutí zákonem stanovené jednoměsíční lhůty, neboť tato uplynula dne 17. září 2003.

Navrhovatel a/ napadl druhý a třetí výrok usnesení odvolacího soudu dovoláním, opíraje jeho přípustnost o ustanovení § 237 odst. 1 písm. a/, b/ i c/ zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), uplatňuje přitom dovolací důvody dle § 241a odst. 2 o. s. ř. a navrhuje, aby rozhodnutí odvolacího soudu bylo zrušeno a věc byla vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Dovolatel namítá, že řízení před soudem prvního stupně je stíženo „řadou procesních pochybení (např. sloučení věcí, nařízení vypracování znaleckého posudku v době jejich sloučení, vadné obesílání účastníků k jednání, nesprávné vyúčtování přeplatků, resp. záloh na vypracování znaleckého posudku v jiné právní věci, atp.)“, z nichž každá dle jeho názoru mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci samé. Odvolací soud pak dle dovolatele „veden snahou tato pochybení eliminovat postupoval tak, aby ze svého rozhodování vyloučil výroky z rozhodnutí prvoinstančního soudu svědčící pro shora citovaná pochybení a nepřiměřeným způsobem měl žalobce ke zpětvzetí některých částí odvolání. Na přípis právní zástupkyně žalobců ze dne 14. července 2010 pak žádným způsobem nereagoval“.

Dovolatel nesouhlasí se závěrem odvolacího soudu, podle něhož námítky nebyly uplatněny včas. Namítá, že na členské schůzi navrhovatelé vyjádřili již dříve vznesené námítky proti přijatým usnesením, ale „formálně pak námítky nebyly zaprotokolovány“.

Uvádí, že písemné námítky oba navrhovatelé předali České poště k přepravě již 12. září 2003, resp. 15. září 2003, nikoliv 15. a 16. září 2003, a v zákonné lhůtě byly tyto již v dispozici adresáta, neboť „Česká pošta dle ustálené a zavedené praxe nejpozději 15. září 2003 a 16. září 2003 vyrozuměla předsedkyni družstva o uložení zásilky“.

Výklad pojmu „oznámil“ [námítky družstvu], jenž provedl odvolací soud, je dle názoru dovolatele nepřipustně rozšiřující, neboť při jeho akceptaci by daná zákonná lhůta byla téměř vždy krácena v závislosti na obstrukčním jednání družstva a v určitých případech (jako je tomu dle názoru dovolatele i v projednávané věci) by mohlo být členovi družstva právo na zákonnou obranu jednáním družstva úplně odňato.

Přípustnost dovolání proti usnesení upravují ustanovení § 237, § 238a a § 239 o. s. ř. Zkoumání, zda dovolání je - objektivně - přípustné podle uvedených ustanovení, však předchází - ve smyslu ustanovení § 243b odst. 5, § 240 odst. 1 a § 218 odst. 1 písm. b/ o. s. ř. - posuzování tzv. subjektivní přípustnosti dovolání. K podání dovolání je totiž oprávněn pouze ten účastník, v jehož poměrech

rozhodnutím odvolacího soudu nastala újma (jakkoli nepatrná) odstranitelná tím, že dovolací soud toto rozhodnutí zruší (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. června 2004, sp. zn. 29 Odo 198/2003, jež je veřejnosti dostupné, stejně jako další níže uvedená rozhodnutí (není-li uvedeno jinak), na webových stránkách tohoto soudu, či ze dne 29. července 1999, sp. zn. 20 Cdo 1760/98, uveřejněné v časopise Soudní judikatura číslo 1, ročník 2000, pod číslem 7, jakož i mnohá další rozhodnutí Nejvyššího soudu).

V projednávané věci dovolatel není subjektivně legitimován k napadení třetího výroku usnesení odvolacího soudu, neboť jím bylo potvrzeno usnesení soudu prvního stupně v části, jíž byl zamítnut návrh navrhovatele b/, nikoliv dovolatele. Nejvyšší soud proto dovolání v této části podle § 243b odst. 5 a § 218 písm. b/ o. s. ř. odmítl.

Dovolání proti druhému výroku usnesení odvolacího soudu je přípustné podle § 237 odst. 1 písm. a/ o. s. ř., není však důvodné.

Dovolatelem namítané vady řízení se vztahují k postupu soudu ve věci určení výše dalšího členského vkladu (sp. zn. 9 Cm 34/2004), jež byla (dočasně) spojena ke společnému řízení s projednávanou věcí, avšak usnesením soudu prvního stupně ze dne 24. července 2008 (č. l. 168 spisu) byla vyloučena k samostatnému řízení. Bylo-li napadeným rozhodnutím odvolacího soudu rozhodnuto (pouze) o neplatnosti usnesení členské schůze družstva, nikoliv o určení výše dalšího členského vkladu, nemohou mít tvrzené vady řízení na správnost rozhodnutí odvolacího soudu žádný vliv a důvodnost dovolání v projednávané věci založit nemohou.

Dovolání by nečinilo důvodným ani to, kdyby odvolací soud nereagoval na žádost zástupkyně navrhovatelů o zaslání kopie protokolu o jednání před odvolacím soudem ze dne 13. července 2010, neboť taková vada by na správnost rozhodnutí ve věci nemohla mít vliv. V projednávané věci ovšem ze záznamu na č. l. 329 spisu plyne, že kopie protokolu o jednání byla zástupkyni navrhovatelů elektronickou poštou zaslána.

Jelikož z obsahu spisu nevyplývají žádné další vady, k jejichž existenci dovolací soud u přípustného dovolání přihlíží z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 o. s. ř.), zabýval se Nejvyšší soud - v hranicích právních otázek vymezených dovoláním - tím, zda je dán dovolací důvod uvedený v § 241a odst. 2 písm. b/ o. s. ř., tedy správností právního posouzení věci odvolacím soudem.

Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

S ohledem na den konání členské schůze je pro další úvahy Nejvyššího soudu rozhodný výklad uvedených ustanovení ve znění účinném k 17. srpnu 2003, tedy výklad zákona č. [513/1991](#) Sb., obchodního zákoníku (dále jen „obch. zák.“), naposledy ve znění zákona č. [88/2003](#) Sb.

Podle § 242 odst. 1 obch. zák. na návrh člena vysloví soud neplatnost usnesení členské schůze, pokud usnesení je v rozporu s právními předpisy nebo stanovami družstva. Návrh soudu může člen podat, požádal-li o zaprotokolování námítky na členské schůzi, která usnesení přijala, nebo jestliže námítku oznámil představenstvu do jednoho měsíce od konání této schůze, a nebyla-li svolána řádně do jednoho měsíce ode dne, kdy se o jejím konání dověděl, nejdéle však do jednoho roku od konání členské schůze. Návrh soudu lze podat jen do jednoho měsíce ode dne, kdy člen požádal o zaprotokolování námítky, nebo od oznámení námítky představenstvu.

Z ustanovení § 245 obch. zák. vyplývá, že v družstvu, jež má méně než padesát členů, mohou stanovy určit, že působnost představenstva a kontrolní komise plní členská schůze (odstavec 1). Statutárním

orgánem je předseda, popřípadě další člen pověřený členskou schůzí (odstavec 2).

Aktivní věcná legitimace člena družstva k podání návrhu na vyslovení neplatnosti usnesení členské schůze je podmíněna včasným podáním námítky. Nepožádá-li člen o zaprotokolování námítky na členské schůzi, je povinen oznámit ji představenstvu družstva do jednoho měsíce od konání této schůze. Lhůta pro oznámení námítky je lhůtou hmotněprávní, jejímž marným uplynutím právo vznést námitku zaniká (prekluduje).

Pro posouzení toho, zda je dovolatel ve věci aktivně legitimován, není proto významné, kdy navrhovatelé předali písemné námítky k poštovní přepravě (zda se tak stalo - jak tvrdí dovolatel - již 12. září 2003, resp. 15. září 2003, nebo - jak uzavřely soudy - až 15. a 16. září 2003), neboť pro posouzení aktivní věcné legitimace navrhovatele v řízení podle § 242 odst. 1 obch. zák. je (obecně) rozhodný až okamžik, kdy námítky byly oznámeny představenstvu družstva.

Dovolateli nelze přisvědčit v tom, že námítky vznesl již na členské schůzi. Jeho předchozí poukaz na „nesprávnost a protiprávnost způsobu stanovení dalšího členského vkladu“ za námitku ve smyslu § 242 odst. 1 obch. zák. považovat nelze, neboť tato musí být určitá a musí směřovat proti konkrétnímu rozhodnutí členské schůze (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. května 2011, sp. zn. 29 Cdo 65/2010). Tvrzení dovolatele, podle něhož námítky „byly na schůzi jednoznačně vyjádřeny a nebyly zaprotokolovány“, je nadto novou skutečností uplatněnou teprve v dovolacím řízení, k níž s ohledem na § 241a odst. 4 o. s. ř. přihlížet nelze (ostatně dovolatel ani netvrdí, že by požádal o zaprotokolování námítky).

Ačkoliv § 242 odst. 1 obch. zák. neupravuje formu ani způsob oznámení námítky, lze teleologickým a logickým výkladem uvedeného ustanovení dovodit, že povinností člena družstva je učinit vše, co po něm lze spravedlivě požadovat, aby se námitka ve stanovené lhůtě dostala do sféry dispozice družstva (viz obdobně též usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. července 2009, sp. zn. 29 Cdo 590/2009, uveřejněné v časopise Soudní judikatura číslo 5, ročník 2010, pod číslem 67). To platí i tehdy, je-li námitka zaslána prostřednictvím držitele poštovní licence.

Oznamuje-li člen námitku tak, že ji v písemné podobě zašle družstvu prostřednictvím držitele poštovní licence, dostane se tato do sféry dispozice družstva dnem, kdy je adresátu držitelem poštovní licence předána, nebo - je-li adresátu držitelem poštovní licence oznámeno, že zásilka obsahující námitku je pro něj u držitele uložena - dnem, kdy si adresát může zásilku poprvé vyzvednout. „Možnost vyzvednout“ si zásilku je přitom třeba posuzovat objektivně.

Nejvyšší soud sdílí názor odvolacího soudu, že dovolatel odeslal námitku „na samé hranici možného očekávání“, že bude družstvu v zákonné lhůtě doručena. Přehlédnout přitom nelze ani to, že adresátem zásilky obsahující námítky nebylo družstvo, ale jeho předsedkyně.

Jelikož družstvo je tzv. malým družstvem, v němž dle § 245 odst. 1 obch. zák. ve spojení s částí IV. článku 2 odst. 1 stanov družstva působnost představenstva plní členská schůze, bylo v projednávané věci nutné oznámit námitku ve smyslu § 242 odst. 1 obch. zák. členské schůzi. Členská schůze však (stejně jako představenstvo družstva) není způsobilým subjektem práva, jemuž by bylo možné doručit oznámení např. prostřednictvím držitele poštovní licence, ale kolektivním orgánem družstva, jemuž je možné námitku oznámit buď na jeho jednání, nebo - v době, kdy příslušný orgán nejedná - i tím způsobem, že námitka v písemné formě bude doručena družstvu (srov. obdobně závěry rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 10. února 2009, sp. zn. 29 Cdo 2863/2008).

Dovolatel však zásilku obsahující námitku neadresoval družstvu, ale jeho předsedkyni. Podle části IV. článku 3 odst. 1 stanov družstva je předsedkyně družstva jeho statutárním orgánem, řídí družstvo a rozhoduje o věcech, které dle zákona či stanov nepatří do působnosti členské schůze.

Ačkoli lze dovodit, že doručením zásilky předsedkyni družstva byla tato doručena družstvu (viz též usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. července 2011, sp. zn. 29 Cdo 865/2010), s ohledem na skutečnost, že zásilka nebyla adresována družstvu, ale jeho předsedkyni, je nutné uzavřít, že námitka se do sféry dispozice družstva nedostala již dnem, kdy si předsedkyně družstva (objektivně) mohla zásilku poprvé vyzvednout, ale až okamžikem, ve kterém se seznámila s obsahem zásilky, a mohla tak rozpoznat, že jde o podání určené družstvu (námitku proti usnesení členské schůze družstva) a nikoliv např. o její soukromou poštu.

Ze skutkových zjištění soudů obou stupňů vyplývá, že předsedkyně družstva si zásilku obsahující námitky dovolatele - poté, co byla uvědomena o jejím uložení - na poště vyzvedla dne 29. září 2003, tj. po uplynutí lhůty pro oznámení námitek. Dovolatel tak svou námitku neoznámil včas, neboť jeho právo podat námitku a napadnout usnesení členské schůze u soudu zaniklo dle § 242 odst. 1 obch. zák. ve spojení s § 1 odst. 2 obch. zák. a § 122 odst. 2 zákona č. [40/1964](#) Sb., občanského zákoníku, prekluzí dnem 17. září 2003.

Právní posouzení věci odvolacím soudem je tudíž správné a dovolací důvod dle § 241a odst. 2 písm. b/ o. s. ř. není dán. Nejvyšší soud proto dovolání podle § 243b odst. 2 části věty před středníkem o. s. ř. zamítl.

(zdroj: www.nsoud.cz)

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správa společné věci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správní řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vylučovací žaloba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Promlčení, insolvence](#)
- [Nepřiměřená délka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výše výživného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výživné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Započtení pohledávek \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)